

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

VAIDEOTSUS
isikuandmete kaitse asjas nr. 2.1-3/20/53

Otsuse tegija	Andmekaitse Inspeksiooni peadirektor Pille Lehis
Otsuse tegemise aeg ja koht	11.03.2020 Tallinnas
Vaide esitamise aeg	06.01.2020 (registreeritud inspeksioonis 07.01.2020)
Vaidlustatav haldusakt või toiming	Andmekaitse Inspeksiooni 23.12.2019 ettekirjutus-hoiatus nr 2.1-4/19/3369
Vaide esitaja	Soulgrass OÜ aadress: Pirita tee 26f, 10127 Tallinn e-posti aadress: soulgrasstallinn@gmail.com
Vaide esitaja esindaja	Vandeadvokaat Anto Kasak Advokaadibüroo Kasak ja Missik aadress: P. Süda 3a-4, 10118 Tallinn e-posti aadress: kasak@kasak.ee

RESOLUTSIOON:

Haldusmenetluse seaduse (HMS) § 85 punkti 4 alusel otsustan:

- jätta vaie rahuldamata, kuna ettekirjutus on õiguspärane ja kuulub täitmisele;
- lõpetan esialgse õiguskaitse korras ettekirjutuse täimise peatamise ning määran ettekirjutuse uueks täitmise tähtajaks 23. märts 2020.

VAIDLUSTAMISVIIDE:

Vaide esitaja saab käesoleva otsuse vaidlustada 30 päeva jooksul, esitades halduskohtumenetluse seadustiku kohase kaebuse halduskohtusse.

FAKTILISED ASJAOLUD:

23.12.2019 tegi Andmekaitse Inspeksioon Soulgrass OÜ järgmise sisuga ettekirjutuse:

Andmekaitse Inspeksioonile saabus isikute kaebus, mille kohaselt kasutatakse ettevõttes Soulgrass OÜ (registrikoodiga 14585137) töökohal kaameraid, millest ei ole töötajaid asjakohaselt teavitatud. Samuti tuleneb kaebusest asjaolu, et Soulgrass OÜ on avalikustanud videosalvestisi kolmandatele isikutele (kes ei ole seotud mainitud töösuhtega) ning Soulgrass OÜ on jätnud rahuldamata andmesubjektide palve tutvuda nende kohta tehtud salvestistega.

Lähtuvalt eeltoodust algatasime riikliku järelevaevmenetluse ning tegime asjas nr 2.1.-4/19/3369 Soulgrass OÜ-le:

1. 11.11.2019 järelepärimise (e-posti aadressidele info@sativastore.ee ning soulgrasstallinn@gmail.com), mille vastamise tähtaeg oli 21.11.2019. Soulgrass OÜ edastas vastuse 21.11.2019 e-posti aadressilt info@sativastore.ee keeldudes Andmekaitse Inspeksiooni esitatud küsimustele vastamisest;

2. 04.12.2019 tegi Andmekaitse Inspeksioon täiendava järelepärimise, selgitades haldusmenetluse põhimõtteid ning viidates ettekirjutuse ja sunniraha määramise võimalusele, korrates seejuures 11.11.2019 saadetud järelepärimises esitatud küsimusi. Soulgrass OÜ keeldus Andmekaitse Inspeksiooni esitatud küsimustele vastamisest, edastades sisuliselt sama vastuse nagu ka 21.11.2019 kirjas.

Andmekaitse Inspeksioon saatis 11.11.2019 järelepärimise Soulgrass OÜ kodulehel (veebilingil <https://www.sativastore.ee/kontakt/>) avalikustatud e-posti aadressile info@sativastore.ee ning äriregistris märgitud aadressile soulgrasstallinn@gmail.com. Tulenevalt sellest, et Soulgrass OÜ edastas Andmekaitse Inspeksiooni järelepärimisele vastuse e-posti aadressilt info@sativastore.ee, siis edasises menetluses kasutas inspeksioon e-posti aadressi info@sativastore.ee. Kõik dokumendid on käesoleva hetke seisuga Soulgrass OÜ-le kätte toimetatud.

Soulgrass OÜ viitab oma vastustes järgmisele: „Soulgrass OÜ on seisukohal, et kuivõrd AI poolt järelepärimises küsitud ning poolt antav informatsioon ja teave võivad süüestada Saougrass'i väärteo- või kriminaalmenetluses süüteo/väärteo toimepanemises, siis ei ole Soulgrass'l jätkuvalt võimalik järelepärimises märgitud informatsiooni käesoleval hetkel esitada.“ Andmekaitse Inspeksioon ei nõustu sellise seisukohaga, selgitades seda ka oma 04.12.2019 kirjas ehk käesoleval juhul ei oma tähtsust Soulgrass OÜ põhjendused küsimustele vastamisest keeldumise osas viidetega väärteo- või kriminaalmenetlusele, kuna antud asjas samadel asjaoludel süüteomenetlust pooleli ei ole.

Andmekaitse Inspeksioon tugines oma 04.12.2019 edastatud täiendavas järelepärimises HMS § 38 lõikele 1, mille kohaselt on Andmekaitse Inspeksioonil õigus nõuda haldusmenetluse käigus Soulgrass OÜ-lt tema käsutuses olevate tõendite ja andmete esitamist, mille alusel haldusorgan teeb kindlaks asja lahendamiseks olulised asjaolud. Inspeksioon viitas ka lõikele 3, mille järgi on Soulgrass OÜ-l kohustus esitada ja teha teatavaks talle olevad menetluses tähtsust omavad tõendid.

Tulenevalt ülaltoodust on Soulgrass OÜ keeldunud vastamast Andmekaitse Inspeksiooni 11.11.2019 ning 04.12.2019 saadetud järelepärimistes esitatud küsimustele, mis takistab haldusorganil oma ülesannete täitmist, tuues endaga kaasa olukorra, kus Andmekaitse Inspeksioonil ei ole võimalik välja selgitada menetlevas asjas olulise tähendusega asjaolusid.

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI PÕHJENDUSED:

Asja materjalidest nähtuvalt saatis kaebuse esitajate esindaja Reimo Mets (Law Office Mets & Co OÜ) Soulgrass OÜ-le 10.07.2019 nõudekirja, milles soovis saada selgitusi Xxxxxx Xxxx ning Xxxxxxxx Xxxxxx Xxxx isikuandmete töötlemise osas ning keelas Xxxxxxxx Xxxxxx Xxxxx isikuandmete edaspidise kasutamise. Soulgrass OÜ vastas 12.07.2019 kaebajate nõudekirjale tehes ettepaneku kohtuda ning tutvuda videosalvestistega, samas kaebajate 21.10.2019 vastusest Andmekaitse Inspeksiooni kirjale tuleneb, et kohtumine küll toimus, kuid kohtumisel keeldus Soulgrass OÜ videosalvestiste näitamisest.

Soulgrass OÜ keeldus Andmekaitse Inspeksiooni küsimustele vastamisest viidates enese mittesüüstamise õigusele. Enese mittesüüstamise privileegile vastandub haldusmenetluses isiku kaasaaitamiskohustus. Kaasaaitamiskohustus tähendab seda, et menetlusosalisel on kohustus esitada nõutud dokumente, mis aitavad tuvastada menetluses tähtsust omavad asjaolud, millest

saab lõppkokkuvõttes teha menetluse jaoks järeldusi. Riigikohus on asjas nr 3-1-1-25-02 selgitanud, et enese mittesüütamise õiguse teket ei saa lugeda ülekuulatava suvaotsuseks ja seetõttu peaks ütluste andmisest keeldumise põhjendatus olema ka põhimõtteliselt kontrollitav. Soulgrass OÜ ei ole põhjendanud oma keeldumist teabe andmisest Andmekaitse Inspeksioonile.

Isikuandmete kaitse üldmääruse artikkel 12 lõike 3 kohaselt on vastutaval töötlejal kohustus esitada andmesubjektile tarbetu viivitusega, kuid mitte hiljem kui ühe kuu jooksul pärast taotluse saamist teave artiklite 15-22 kohase taotluse alusel võetud meetmete kohta. Isikuandmete kaitse üldmääruse artikli 15 alusel on andmesubjektil õigus küsida selgitusi enda isikuandmete töötlemise kohta ning lähtuvalt artiklist 17 nõuda ka enda isikuandmete kustutamist.

Vastavalt isikuandmete kaitse seaduse § 58 lõikele 1 ning isikuandmete kaitse üldmääruse artikkel 58 lõike 1 punktidele a ja e on Andmekaitse Inspeksioonil õigus anda korraldus, et vastutava töötleja esindaja annaks teavet, mis on vajalik inspeksiooni ülesannete täitmiseks. Samuti on Andmekaitse Inspeksioonilt õigus saada vastutavalt töötlejal ja volitatud töötlejal juurdepääs kõikidele isikuandmetele ja kogu teabele, mis on vajalik inspeksiooni ülesannete täitmiseks.

Võttes arvesse faktilisi asjaolusid ja seda, et haldusorgani järelevalvemenetluse raames esitatud küsimustele vastamine on kohustuslik ning Soulgrass OÜ on keeldunud nii kaebuse esitajatel oma andmetega tutvumisest, kui ka Andmekaitse Inspeksiooni esitatud küsimustele vastamisest, leiab inspeksioon, et kohustusliku ettekirjutuse tegemine antud asjas on vajalik võimaliku korrarikkumise kõrvaldamiseks.

VAIDE ESITAJA NÕUE ja SELETUS:

I Asjaolud

1. Advokaadibüroo Kasak & Missik kliendiks on Soulgrass OÜ (registrikood 14585137).

2. Andmekaitse Inspeksioon (edaspidi „AI“) on algatanud Soulgrass OÜ (registrikood 14585137) suhtes järelevalvemenetlust nr 2.1.-4/19/3369 seonduvalt Soulgrass OÜ suhtes esitatud kaebusega. Kaebuse kohaselt kasutab Soulgrass OÜ töökohal kaameraid, millest ei ole töötajaid asjakohaselt teavitatud.

3. AI on esitanud Soulgrass'le kaks järelepärimist, milles on palunud vastata küsimustele seonduvalt videokaamerate kasutamisega, sh kasutamise vastavusele IKÜS sätestatud andmekaitsetingimustele. Soulgrass on seni keeldunud AI-i järelepärimistele vastamast ning on tuginenud enese mittesüütamise privileegile.

4. Soulgrass on korduvalt teatanud, et kasutab PS §-st 22 tulenevat õigust ennast mitte süüistada. Soulgrass on selgitanud, et kuivõrd AI poolt küsitud informatsioon ja teave, võib süüistada teda ennast või tema lähedasi kas kriminaal- või väärteomenetluses, siis ei ole Soulgrass' l nõutud informatsiooni esitada.

5. AI on teinud 23.12.2019. a Soulgrassile kohustusliku ettekirjutus-hoiatuse, milles on kohustanud Soulgrassi vastama AI 04.12.2019. a järelepärimisele hiljemalt 06.01.2019. a. AI on hoiatanud, et ettekirjutus-hoiatus täitmata jätmisel määrab AI Soulgrass'le sunniraha ning väärteokaristuse. AI ettekirjutus-hoiatus on haldusakt HMS mõttes.

6. Soulgrass esitab käesolevaga vaide AI 23.12.2019. a ettekirjutus-hoiatusele. Soulgrass palub tunnistada AI 23.12.2019. a ettekirjutus-hoiatuse asjas nr 2.1.-4/19/3369 kehtetuks, esitab

nõude asja uueks otsustamiseks ning taotluse esialgse õiguskaitsse korras AI 23.12.2019. a otsuse täitmise peatamiseks.

II Nõue haldusakti kehtetuks tunnistamiseks

7. HMS § 54 kohaselt on haldusakt õiguspärane, kui ta on antud pädeva organi poolt andmise hetkel kehtiva õiguse alusel ja sellega kooskõlas, proportsionaalne, kaalutusvigadeta ning vastab vorminõuetele.

8. Soulgrassi hinnangul ei ole AI 23.12.2019. a haldusakt õiguspärane. Soulgrassi hinnangul ei ole vaidlustatud haldusakt hetkel kehtiva õigusega kooskõlas. AI 23.12.2019. a haldusakt riivab lubamatult Soulgrassi enese mittesüüstamise privileegi. Soulgrassi hinnangul ei ole käesoleval juhul tema PS §-st 22 tuleneva õiguse piire proportsionaalne.

9. Soulgrass jääb oma varasemalt esitatud seisukohtade juurde ning AI poolt täiendavas järelepärimises esitatud informatsioon ei anna alust teistsugusele seisukohale asumiseks. Lühidalt märgime järgmist.

10. IKS § 56 lg 2 p 3 sätestab, et AI pädevuses on väärteomenetluse algatamine ning karistuste kohaldamine. AI poolt alustatud menetluse näol on käesoleval hetkel tegemist haldusmenetlusega. Samas ei ole välistatud, et Soulgrass vastu algatatakse ka väärteomenetlus. Väärteomenetlust viiakse läbi VMTS-s sätestatud alustel ja korras. Sealjuures kohaldatakse väärteomenetlusele kriminaalmenetluse sätteid VMTS § 2 kohaselt. Väärteomenetluse korras kohaldatavad karistused ulatuvad miljonite eurode suuruste trahvideni. Märgime, et AI on ise enda 23.12.2019. a haldusaktis ähvardanud Soulgrassi väärteokaristusega.

11. VMTS § 4 sätestab, et kedagi ei tohi käsitleda väärteo toimepanemises süüdlasena enne, kui väärteo eest karistamise otsus on tema kohta jõustunud. KrMS § 7 sätestab täiendava põhimõtte, et keegi ei ole kohustatud tõendama oma süütust. Antud sättest tuleneb ka põhimõte, et keegi ei ole kohustatud tõendama ka enda poolt võimaliku süüteo/väärteo toimepanemist. Tegemist on Eesti Vabariigi Põhiseadusest tuleneva õigusega. Vastavalt Põhiseaduse §-le 22 ei tohi kedagi sundida tunnistama iseenda või oma lähedaste vastu. Tunnistusena tuleb mõista mistahes vormis ja kujul teabe andmist. Eesti Vabariigi põhiseadus prevaleerib muude õigusaktide, sh IKS üle.

12. Soulgrassi huvi ei ole takistada AI poolse menetluse läbiviimist. Kuivõrd AI nõutav informatsioon ja teave võib süüstada kas kriminaal- või väärteomenetluses Soulgrassi või temaga seotud isikuid (ei mööna), siis ei ole Soulgrassil võimlik AI nõutud informatsiooni esitada. Nõutud informatsiooni esitamisel võib ilmned, et täidetud on mõne väär- või kuriteo koosseisulised tunnused (ei mööna). Juhul kui Soulgrass on väär- või kuriteo sooritanud ja esitab informatsiooni, siis Soulgrass süüstab ennast. Kuivõrd Soulgrass ei saa end süüstada, siis ei saa ta esitada ka nõutud informatsiooni. Lisaks eelnevale soovib Soulgrass märkida, et Soulgrass ei saa kinnitada, et ta oleks väär- või kuriteo toime pannud, sest ka selline kinnitus võib teda süüstada. Samuti ei saa Soulgrass esitada nõutud informatsiooni valikuliselt või esitada ebaõigeid andmeid. Mõlemal puhul järgneks Soulgrassi kriminaalõiguslik vastutus. Sellest tulenevalt on Soulgrass soovinud kasutada põhiseadusest tulenevat enese mittesüüstamise privileegi.

13. Mõõname, et käesolevas olukorras võib esineda normide konkurents. Samas on riigikohtu laialdane praktika selline, et Põhiseadusega ette nähtud privileegid prevaleerivad muude õigusnormide üle ning juhul kui seadusandluses puudub norm, 3 mis tagaks, et haldusmenetluses antud infot ei kasutata hiljem isiku vastu väärteo- või kriminaalmenetluses, siis ei pea isik ennast süüstavat informatsiooni jagama.

14. Kokkuvõtvalt, Soulgrass OÜ on seisukohal, et kuivõrd AI poolt järelepärimises küsitud ning poolt antav informatsioon ja teave võivad süüestada Saougrass'i väärteo- või kriminaalmenetluses süüteo/väärteo toimepanemises, siis ei ole Soulgrass'l jätkuvalt võimalik järelepärimises märgitud informatsiooni käesoleval hetkel esitada ning AI haldusakti täita.

15. Kuivõrd AI 23.12.2019. a haldusakt menetluses nr 2.1.-4/19/3369 ei ole õiguspärane, kooskõlas hetkel kehiva õigusega ning riivab lubamatult Soulgrassi enese mittesüüstamise privileegi, siis palub Soulgrass tunnistada AI 23.12.2019. a ettekirjutus-hoiatuse asjas nr 2.1.-4/19/3369 kehtetuks. Soulgrass palub otsustada asja uuesti ning jätta Soulgrass-le ettekirjutus-hoiatus tegemata.

III Taotlus esialgse õiguskaitse korras AI 23.12.2019. a otsuse asjas nr 2.1.-4/19/3369 täitmise peatamiseks

16. HMS § 81 sätestab, et vaiet lahendav haldusorgan võib haldusakti täitmise peatada, kui see on vajalik haldusakti adressaadi õiguste kaitseks.

17. Soulgrassi hinnangul on vajalik peatada haldusakti täitmine vaidemenetluse ajaks. Soulgrassi hinnangul puudub Soulgrass'l kohustus informatsiooni anda. Soulgrassi hinnangul oleks äärmiselt ebaõiglane olukord, kus AI asub haldusakti vaidemenetluse ajal täitma ning määrab enne vaidemenetluse lõppemist Soulgrass'le sunniraha või väärteomenetluse käigus trahvi.

18. Tulenevalt eelnevast palub Soulgrass peatada vaidemenetluse ajaks 23.12.2019. a haldusakti asjas nr 2.1.-4/19/3369 täitmine, sh lükata edasi ka võimaliku sunniraha määramine.

IV Menetluslikud küsimused

19. Vandeadvokaat Anto Kasak kinnitab käesolevaga esindusõiguse olemasolu.

20. HMS § 76 lg 2 p 6 kohaselt tuleb vaides kinnitada, et vaieldavas asjas ei ole jõustunud kohtuotsust ega toimu kohtumenetlust. Käesolevaga kinnitame, et vaieldavas asjas ei ole jõustunud kohtuotsust ega toimu kohtumenetlust.

21. HMS § 75 kohaselt tuleb vaie haldusaktile või toimingule esitada 30 päeva jooksul arvates päevast, millal isik vaidlustatavast haldusaktist või toimingust teada sai või oleks pidanud teada saama. Sellest tulenevalt on käesolev vaie esitatud tähtaegselt.

Tulenevalt eelnevast, palume:

1. esialgse õiguskaitse korras peatada vaidemenetluse ajaks asjas nr 2.1.-4/19/3369 23.12.2019. a haldusakti täitmine;

2. tunnistada täies ulatuses kehtetuks Andmekaitse Inspeksiooni 23.12.2019. a haldusakt asjas nr 2.1.-4/19/3369 ning teha ettekirjutus asja uueks otsustamiseks, mille käigus jätta asjas nr 2.1.-4/19/3369 haldusakt, s.o ettekirjutus-hoiatus andmata.

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI PÕHJENDUSED:

Andmekaitse Inspeksiooni pädevus

Tulenevalt isikuandmete kaitse seaduse § 56 lg-st 1 teostab Andmekaitse Inspeksioon isikuandmete kaitse seaduse, selle alusel kehtestatud õigusaktides ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2016/679 sätestatud nõuete ning muudes seadustes isikuandmete töötlemisele kehtestatud nõuete täitmise üle riiklikku ja haldusjärelvalvet.

Sama seaduse § 57 lubab riikliku järelevalve teostamiseks kohaldada korra- ja turvalisuse seaduse §-des 30-32, 44 ja 49-53 sätestatud riikliku järelevalve erimeetmeid korra- ja turvalisuse seaduses sätestatud alusel ja korras.

Korra- ja turvalisuse seaduse § 30 lg 3 sätestab, et politsei või seaduses sätestatud juhul muu korra- ja turvalisuse organ võib nõuda isikult dokumentide esitamist, kui on alust arvata, et isikul on ohu ennetamiseks, väljaselgitamiseks või tõrjumiseks või korra- ja turvalisuse korrvaldamiseks või kaitstava isiku või valvatava objekti ohutuse tagamiseks vajalikke andmeid, ning selle ohu ennetamine, väljaselgitamine, tõrjumine või korra- ja turvalisuse korrvaldamine või isiku kaitsmine või objekti valvamine on dokumente nõudva korra- ja turvalisuse organi pädevuses. Kuna Andmekaitse Inspeksioon teostab järelevalvet isikuandmete nõuetekohase töötlemise, siis on Andmekaitse Inspeksioonil õigus nõuda selgitusi ja dokumente, mis puudutavad isikuandmete töötlemist ning järelevalvataval on kohustus neid esitada.

Lisaks eeltoodule on isikuandmete kaitse üldmääruse artikkel 58 lõike 1 kohaselt Andmekaitse Inspeksioonil uurimisvolitused, mille tagamiseks on punktide a ja e kohaselt Andmekaitse Inspeksioonil õigus anda korraldus (teha ettekirjutus), et isikuandmete vastutava töötleja esindaja annaks teavet, mis on vajalik inspeksiooni ülesannete täitmiseks. Samuti on Andmekaitse Inspeksioonilt õigus saada vastutavalt töötlejalt ja volitatud töötlejalt juurdepääs kõikidele isikuandmetele ja kogu teabele, mis on vajalik inspeksiooni ülesannete täitmiseks.

Eeltoodust tulenevalt on Andmekaitse Inspeksioonil isikuandmete töötlemise õiguspärasuse üle järelevalvet teostades õigus nõuda teabe ja dokumentide esitamist ning vajadusel teha selleks ka ettekirjutusi.

Siinkohal juhin vaide esitaja tähelepanu ka sellele, et karistusseadustiku § 279 lg 1 näeb ette väärtelise vastutuse riikliku ja haldusjärelevalve teostamise takistamine eest sellisel kujul, mis ei võimaldanud järelevalve teostamist. Seega on seadusandja pannud isikutele järelevalvemenetluses kaasaitamise kohustuse ning taganud selle seaduse sunniga.

Teabe andmisest keeldumine enesesüüstamise privileegile viidates

Soulgrass OÜ keeldus järelepärimistele vastamisest põhjendusega, et kasutab PS §-st 22 tulenevat õigust ennast mitte süüstada. Soulgrass OÜ on seisukohal, et kuivõrd Andmekaitse Inspeksiooni poolt järelepärimises küsitud ning vaide esitaja poolt antav informatsioon ja teave võivad süüstada Saougrass'i väärteo- või kriminaalmenetluses süüteo/väärteo toimepanemises, siis ei saa teda kohustada teavet andma.

Andmekaitse Inspeksioon eeltoodud seisukohaga ei nõustu. Põhiseaduse §-st 22 tulenev õigus ennast mitte süüstada on eelkõige kasutatav süüteomenetluste puhul, kus isikul on õigus keelduda teda süüstada võivate ütluste andmisest. Järelevalvemenetluse eesmärgiks ei ole kellegi karistamine, vaid rikkumiste tuvastamine ning nende lõpetamine. Tõsi, ei ole välistatud olukord, kus kaks menetlust toimuvad paralleelselt või alustatakse väärteomenetlust peale järelevalvemenetluse lõppu ning osaliselt on võimalik järelevalvemenetluses kogutud materjale üle võtta ka väärteomenetlusesse.

Siiski pean vajalikuks siinkohal selgitada, et antud juhul on Andmekaitse Inspeksioon küsinud vaide esitajalt selgitusi, mida ei ole võimalik üle võtta väärteomenetlusesse, kuna järelevalvemenetluses antud selgitused ei vasta väärteomenetluses ütluse andmise nõuetele. Seega tuleks väärteomenetluse korral isikult uuesti ütlused võtta ning sellisel juhul on isikul õigus ütluste andmisest keelduda. Eeltoodust tulenevalt on antud juhul asjakohatu väide nagu järelevalvemenetluses teabe andmine võib süüstada vaide esitajat tulevikus võimalikuks väärteomenetlusesse.

Ka Riigikohus on asja 4-16-6037 punktis 19 märkinud, et *PS § 22 lg-st 3 ja konventsiooni artikli 6 lg-st 1 tulenev enese mittesüüstamise privileeg ei ole absoluutne, vaid sellele õigusele tuginemise võimalus sõltub üksikjuhtumi asjaoludest*. Kuna antud juhul ei olnud järelevalvemenetluses selgituste küsimise eesmärgiks vaide esitaja karistamine ning edastatud selgitusi ei ole võimalik üle võtta väärteomenetlusse, kuna need ei ole kasutatavad tõendina väärteomenetluses (kuna isikule ei ole enne ütluste/selgituste andmist selgitatud tema õigusi), siis ei ole keeldumine enesesüüstamise privileegile toetudes antud juhul põhjendatud.

Samuti on Riigikohus asjas nr 3-4-1-15-10 p 27 sedastanud, et *eelnevale lisaks peab kolleegium vajalikuks märkida, et kuigi vastastikune teabevahetus ei ole kriminaal- ja maksumenetluses välistatud, tuleb maksumenetluses kogutud tõendeid kriminaalmenetluses uurida ja hinnata kriminaalmenetlusliku tõendamise üldisi reegleid järgides./.../ Maksumenetluses kaasaaitamiskohustusele tuginedes saadud süüstavad ütlused ei ole aga kriminaalmenetluses lubatavad ja seda ka siis, kui isik maksumenetluses MKS § 64 lg 1 punktide 5 ja 6 vaikimisõigusele ei tuginenud*. Seega ei ole ka muus järelevalvemenetluses kaasaaitamiskohustusena saadud informatsioon kasutatav süüteomenetluses tõendina. Selleks, et kasutada järelevalvemenetluses saadud ütlusi süüteomenetluses tõenditena peavad need olema kogutud süüteomenetluses ütluste andmise nõudeid järgides.

Eeltoodust tulenevalt, kuna ettekirjutus on tehtud Andmekaitse Inspeksioonile antud pädevusest ja volitustest lähtuvalt ning küsitud teavet ei ole võimalik süüteomenetluses kasutada tõendina, siis ei kohaldu ka antud juhul enesüüstamise privileeg. Seega puudub vaide esitajal õigus/alus keelduda ettekirjutuse täitmisest ja küsimustele vastamisest, mistõttu jääb vaide rahuldamata. Kuna Andmekaitse Inspeksioon peatas menetluse ajaks ka ettekirjutuse täimise kohustuse, siis kuna vaide jääb rahuldamata, kuulub ettekirjutus täimisele ning määratud ettekirjutuse täitmise uueks tähtajaks 23. märts 2020.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/
Pille Lehis
peadirektor